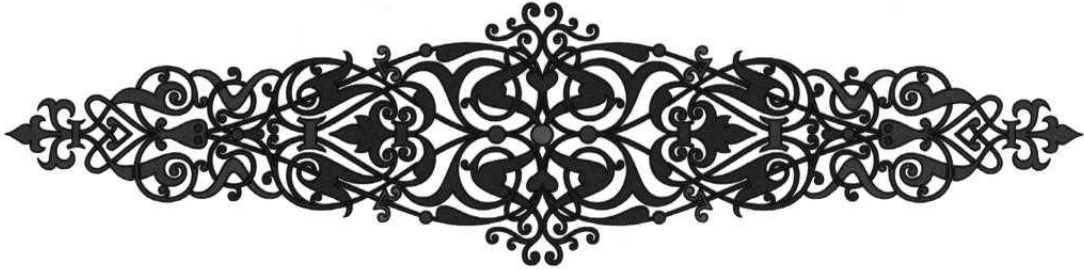

ایران‌شناسی ۱

برای فارسی‌آموزان سطوح میانی و فوق‌میانی

نام کتاب: ایران‌شناسی ۱

کلیه حقوق چاپ و نشر محفوظ و متعلق به بنیاد سعدی است.
این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

مؤلفان:

رضامراد صحرانی - مریم سلطانی - منیره شهباز - فائزه مرصوص - زهره شیرین‌بخش

طراحی جلد: محمد محرابی، بلکم نوبهاری

صفحه‌آرایی و تهیه عکس: محمد محرابی

ناظر فنی چاپ: ابوالقاسم راه‌چمنی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۸۶-۷-۵

چاپ اول: ۱۳۹۹

مرکز چاپ و انتشارات بین‌المللی آزفا:

تهران، ولنجک، خیابان ۱۵ شرقی، بعد از ساسان، پلاک ۱۷

تلفن مرکز انتشارات: ۲۲۴۱۴۳۸۴ کد پستی: ۱۹۸۵۸۶۴۴۴۹

بنیاد سعدی: تهران، ولنجک، خیابان ۱۵ شرقی، بعد از ساسان، پلاک ۱۷

تلفن: ۲۲۴۱۴۳۹۳-۹۸ / شماره: ۲۲۴۱۴۳۵۷ کد پستی: ۱۹۸۵۸۶۴۴۴۹

www.saadifoundation.ir

انتشارات بین‌المللی آزفا
Azfa International Publications

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

ایران شناسی ۱ / مؤلفان: رضامراد صحرانی... [و دیگران]؛ [با همکاری بنیاد سعدی].
تهران: بنیاد سعدی، انتشارات آزفا، ۱۳۹۹.

۲۸۰ ص

۹۷۰۸۶۷-۵-۹۷۰۸۶۷-۵

فیفا

مؤلفان: رضامراد صحرانی، مریم سلطانی، منیره شهباز، فائزه مرصوص، زهره شیرین بخش.
ایران شناسی

Iran -- Study and teaching

فارسی -- کتاب‌های درسی برای خارجیان

Persian language -- Textbooks for foreign speakers

ایران

Iran

صحرانی، رضامراد، ۱۳۵۵ -

بنیاد سعدی

Saadi Foundation

DSR۶۴

۹۵۵/۰۰۷۲

۷۳۰۴۰۳۳

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

وضعیت فهرست‌نویسی:

یادداشت:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزوده:

شناسه افزوده:

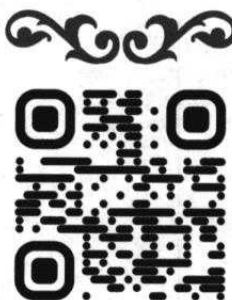
شناسه افزوده:

رده‌بندی کنگره:

رده‌بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

برای دریافت فایل‌های شنیداری، تصویر مقابل را اسکن کنید.

<https://s1f.ir/iranology1>

مقدمه

در بسیاری از کشورهای جهان، به‌ویژه کشورهای اروپایی و آمریکا، آموزش زبان فارسی بخشی از رشته‌ی ایران‌شناسی است. در بعضی از این کشورها، از جمله روسیه و به‌ویژه، دانشگاه ملی مسکو و دانشگاه سن‌پترزبورگ، آموزش زبان فارسی به عنوان رشته‌های ایران‌شناسی و شرق‌شناسی، نزدیک به دو‌یست سال سابقه دارد.

در اغلب این کشورها، اگر نگوییم همه آنها، درس ایران‌شناسی به زبان انگلیسی یا زبان رسمی همان کشور ارائه می‌شود. در این کشورها کتاب‌های آموزشی به وسیله‌ی استادان خارجی و متناسب با برداشت آنها از ایران نوشته شده‌است. این بدان معناست که دانشجویان رشته‌ی ایران‌شناسی و شرق‌شناسی، در دو مسیر نسبتاً جداگانه به یادگیری زبان فارسی و آشنایی با ایران می‌پردازند و به طور کلی زبان فارسی نقش چندانی در آشنایی آنها با کشور ایران و ویژگی‌های آن ندارد.

این در حالی است که به کمک آموزش محتوای (Content-Based Instruction = CBI) می‌توان به طور هم‌زمان به آموزش زبان فارسی و ایران‌شناسی پرداخت. در این شیوه‌ی آموزشی، محتوای دروس در قالبی آموزشی و علمی به زبان فارسی ارائه می‌شود و فارسی آموز، بدون آنکه مستقیماً درگیر یادگیری زبان فارسی شود، آن را به‌خوبی یاد می‌گیرد. به علاوه، زبان فارسی او به گونه‌ای تقویت می‌شود که در آینده می‌تواند به طور مستقل، متون ایران‌شناسی را بخواند و درباره‌ی ایران اطلاعات کسب کند. برای تدوین این کتاب، یک برنامه‌ی عمل چهار مرحله‌ای تهیه و اجرا شد:

در گام اول، وضعیت رشته‌ی تحصیلی ایران‌شناسی در داخل ایران بررسی گردید و منابع و سرفصل‌های آن به طور نسبتاً دقیق، شناسایی و تجزیه و تحلیل شد. در حال حاضر، رشته‌ی ایران‌شناسی در سه گرایش در برخی از دانشگاه‌های معتبر ایران، همچون دانشگاه تهران و دانشگاه شهید بهشتی، دایر است.

در گام دوم، وضعیت این رشته‌ی تحصیلی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی معتبر خارج از کشور مورد مطالعه قرار گرفت. در این مرحله، وضعیت رشته‌ی ایران‌شناسی در بیش از بیست دانشگاه معتبر جهان مورد بررسی قرار گرفت؛ از جمله: دانشگاه لیدن در هلند، دانشگاه لندن در انگلستان، دانشگاه‌های ییل، کلمبیا، کالیفرنیا، پنسیلوانیا، جورج واشنگتون، نیویورک و آریزونا در آمریکا، دانشگاه تورنتو در کانادا، دانشگاه فرای برلین و دانشگاه گوتینگن در آلمان، دانشگاه ورشو در لهستان، دانشگاه ایالتی مسکو و دانشگاه سن‌پترزبورگ در روسیه و دانشگاه توکیو در ژاپن. در همه‌ی این کشورها، ایران‌شناسی به زبان انگلیسی یا زبان رسمی آن کشورها تدریس می‌شود و در بسیاری از آنها کتاب مستقل ایران‌شناسی وجود ندارد.

در گام سوم، بر مبنای سرفصل‌های رشته‌ی ایران‌شناسی در داخل ایران و متناسب با علائق فارسی‌آموزان خارجی و هدف‌های آنها، درس‌نامه‌ای شامل ۷ فصل و ۲۸ درس طراحی شد. در ابتدای این مرحله، جلسات مشترکی با بنیاد ایران‌شناسی، به عنوان نهاد تخصصی مرتبط با این موضوع، برگزار و مقرر شد که محتوای اولیه‌ی موردنیاز برای همه‌ی دروس به وسیله‌ی این بنیاد ارائه شود. بنیاد ایران‌شناسی نیز با حمایت کامل، متن‌های موردنیاز را که هر یک بین ۳۵۰ تا ۵۰۰ واژه بود، تهیه کرد و در اختیار بنیاد سعدی قرار داد.

در گام پایانی، فرایند تولید محتوای آموزشی در قالب برنامه‌درسی محتوامحور (Content-Based Syllabus) آغاز شد. هدف اصلی این برنامه‌درسی، انتقال مفهوم و محتوای درسی (یعنی آشنایی با ایران) است و یادگیری زبان فارسی یکی از پیامدهای این آموزش محسوب می‌شود. در این شیوه‌آموزشی، برای تولید هر درس، فرایندی علمی و حساب‌شده اجرا می‌شود. این فرایند از آموزشی کردن محتوا تا تولید تمرین‌های آماده‌سازی و تمرین‌های تکمیلی پیش می‌رود. بنابراین هر درس در این قالب آموزشی شامل بخش آماده‌سازی، واژه‌های جدید، متن، تمرین‌های درک مطلب، درک واژه و خلاقیت فردی است. واژه‌های جدید هر درس، به همراه تصویرهای اصیل و جذاب، پیش از متن اصلی معرفی شده‌اند. متن اصلی در درس‌های اول حدود ۲۵۰ واژه است و به تدریج تعداد این واژه‌ها به ۴۵۰ واژه می‌رسد. محتوای متن‌ها به گونه‌ای تنظیم شده‌است که فارسی‌آموز بتواند حتی بدون کمک دیگران، پیام آنها را درک کند. تمرین‌های پس از متن اصلی، از ساده به مشکل تنظیم شده‌اند و قالب آنها در تمام درس‌ها یکسان است. برای افزایش خلاقیت فردی مخاطبان، تلاش شده‌است، متناسب با محتوای درس، دانش عمومی آنها از کشورشان نیز فعال گردد و از این طریق، ضمن تعمیق یادگیری، پیام متن نیز بهتر منتقل شود.

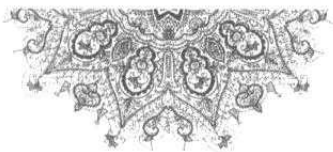
این کتاب برای فارسی‌آموزان سطح B2 و B3 در استاندارد مرجع بنیاد سعدی طراحی شده‌است و مخاطبان اصلی آن دانشجویان خارجی رشته ایران‌شناسی، شرق‌شناسی و شرکت‌کنندگان سطوح میانی و فوق‌میانی دوره‌های دانش‌افزایی داخل ایران هستند. فارسی‌آموزان این سطح مفهوم اصطلاحات و واژه‌های پرکاربرد را می‌دانند و قادرند متن‌های ساده و کوتاه مرتبط با موضوع را بفهمند و حتی می‌توانند متن‌های ساده و منسجم مثل یک نامه یا یک گزارش توصیفی را بنویسند. پس از آموزش این کتاب، آنها می‌توانند مقاله‌ها و گزارش‌هایی را که درباره ایران است، به راحتی بخوانند و سخنرانی‌های مربوط به ایران و ویژگی‌های آن را بفهمند. آنها همچنین می‌توانند در مورد موضوعات موردعلاقه‌شان اظهارنظر کنند و یا نظر شخصی خود را درباره این موضوعات و اتفاقات مربوط به آنها بنویسند.

از آنجا که این کتاب، نخستین کتاب درسی فارسی است که در قالب برنامه‌درسی محتوامحور تهیه و تدوین شده‌است، گروه تألیف از نظرات استادان رشته ایران‌شناسی و آموزش زبان و ادبیات فارسی به خارجیان، برای تقویت محتوای این کتاب به گرمی استقبال می‌کند.

رضامراد صحرائی

سرپرست گروه تألیف

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

فصل اول: جغرافیای طبیعی ایران

- درس ۱: موقعیت جغرافیایی ۱۶
- درس ۲: اقلیم و آبوهوا ۲۴
- درس ۳: طبیعت ۳۲
- درس ۴: پوشش گیاهی و جانوری ۴۰

فصل دوم: ویژگی‌های سیاسی اقتصادی ایران

- درس ۱: تقسیمات کشوری ۵۰
- درس ۲: زبان، دین و اقوام ۵۸
- درس ۳: صنایع دستی ۶۶
- درس ۴: صنایع ماشینی ۷۴

فصل سوم: ویژگی‌های فرهنگی ایران

- درس ۱: تقویم و گاهشماری ۸۴
- درس ۲: آداب و رسوم مذهبی ۹۲
- درس ۳: آداب و رسوم ملی ۱۰۰

فصل چهارم: تاریخ ایران

- درس ۱: ایران باستان (مادها و هخامنشیان) ۱۱۰
- درس ۲: ایران باستان (از سلوکیان تا ساسانیان) ۱۱۸
- درس ۳: دوره اسلامی (از اشکانیان تا ساسانیان) ۱۲۶
- درس ۴: دوره اسلامی (از سلجوقیان تا تیموریان) ۱۳۴
- درس ۵: دوره اسلامی (از صفویان تا قاجاریان) ۱۴۲
- درس ۶: دوره اسلامی (از قاجاریان تا انقلاب اسلامی) ۱۵۰

فصل پنجم: ایران اسلامی

- درس ۱: انقلاب اسلامی ۱۶۰
- درس ۲: دفاع مقدس ۱۶۸
- درس ۳: دستاوردهای انقلاب اسلامی ۱۷۶

فصل ششم: ادبیات ایران

- درس ۱: ادبیات ایران باستان ۱۸۶
- درس ۲: ادبیات دوره اسلامی ۱۹۴
- درس ۳: ادبیات معاصر ۲۰۲
- درس ۴: مشاهیر ادبی ۲۱۰

فصل هفتم: علم

- درس ۱: ریاضی و ستاره‌شناسی ۲۲۰
- درس ۲: پزشکی ۲۲۸
- درس ۳: معماری ۲۳۶
- درس ۴: نقاشی ۲۴۴
- راهنمای واژه ۲۵۱
- پاسخ‌نامه ۲۶۸